

KULTTUURIKULKURI

Minibudjetilla maailmalle

MERJA LUNKKA KERÄÄ KULTTUURI-ELÄMYKSIÄ MAAILMALTA JA ELÄÄ NE KOTONA UUDESTAAN KIRJOJEN, MUSIIKIN JA KÄSITÖIDEN KAUTTA.

VANTAALAINEN Merja Lunkka, 52, on työskennellyt yli 20 vuotta vanhusten kotiaavustajana.

– Olen oppinut heiltä paljon, esimerkiksi sen, ettei unelmia pidä säästää tulevaisuuteen. Siksi päätin kiertää maailmaa pitkällä kaavalla.

Merja säästi sisukkaasti pitkiin matkoihin.

– Monet polttavat rahat savuna ilmaan tai juovat kurkusta alas. Minä teen itse vaatteet, en meikkaa ja vuokraan kotini pitkän reissun ajaksi. Majoitun ja syön halvalla.

Vuoden 1991 Merja vietti Etelä-Amerikassa, 1993 Afrikassa ja 1995 Aasiassa.

– Sanoin itseni irti, mutta aina löysin töitä. Vuonna 2006 lähdin vuorotteluvapaalla Siperian junalla Vladivostokiin, josta jatkoin laivalla Japaniin, Etelä-Koreaan ja Kiinaan.

Merja kuuluu Maailmanmatkaajat-klubiin, jonka jäseneksi pääsee 70 maassa käynyt.

– 196:sta maailman valtiosta olen käynyt 119:ssä.

Merjalle tärkein syy matkustamiseen on erilaisten kulttuurien kokeminen. Latinokulttuuria hän hehkuttaa: ihmiset ovat lämpimiä ja kommunikointi helppoa. Seuraava reissu on pääsiäisenä Minskiin Valko-Venäjälle.

– Koen matkani uudelleen, kun kuuntelen arabialaista musiikkia tai kiinalaista oopperaa, enkä jätä koskaan **Youssou N'Dourin** konserttia väliin. Tiistaisin kuuntelen radiosta eri maiden kansanmusiikkia.

MERJA LUNKAN MIELESTÄ PARAS PASSI KULTTUURIIN ON PAIKAN PÄÄLLÄ KÄYTÄ KIELIKURSSI. – MINULLA ON HUONO KIELIPÄÄ, MUTTA GUATEMALASSA ESPANJA JÄI SENTÄÄN MIELEENI.

1 | LYIJYLASIA RANSKASSA

"Ihastuin Pariisin lähellä Chartresin kaupungin keskiaikaisen katedraalin upeisiin lasimaalauksiin. Käyn aina matkoilla katsomassa kirkkojen lyijylasi-ikkunat. Ranskassa pienien kyllien kirkkoissa on koko kesän upea ulkovalaistus, musiikkia ja kirkon seinään heijastettava valoesitys. On hieno kokemus, kun ihmiset istuvat hiljaa lämpimässä kesäyössä katsomassa kirkkoa. Olen itsekin tehnyt tiffany- ja lyijylasitöitä 16 vuotta työväenopistolla.

☞ Tampereen tuomiokirkossa ja Sodankylän kirkossa on hienoja lyijylasitöitä. Helsingin työväenopiston eri pisteissä on lyijylasitöiden näyttely huhti-toukokuussa.

2 | MINUN AFRIKKANI KIRJOISSA

"Vuosi Afrikassa oli hieno mutta väsyttävä. Kulttuuri on niin erilainen, ja välinpitämättömyys ympäristöstä uskomatonta. **Ryszard Kapuscinski** *Eebenpuu* kertoo kaunistelematta Afrikan hajut, epäkohdat, realismin ja kuoleman läheisyyden. 'Silmiin pisti valo ja tropiikin raskas, tahmea ja aineellinen haju. Rehevä ja estoton biologia synnyttää ja hajottaa lakkaamatta. Paahtuvan ihmiskehon ja kuivuvien kalojen haju. Valkoinen on outo tunkeilija, joka kulkee voimattomana ja paita märkänä.'

Viimeisimmäksi luin Kanadan suomalaisen **Eero Sorilan** mielettömän kertomuksen halvoista omatoimimatkoista."

☞ *Ryszard Kapuscinski: Eebenpuu. Like 2002.* Eero Sorila: *Kengännauhakassalla maailman ympäri. Omakustanne.*

3 | KUVATAIDETTA AMAZONILTA

"Santarémmissa Brasiliassa kävin Viidakon kansat -museossa katsomassa **Felipe Letterstenin** pronssiveistoksia. Hän kiersi Amazonia, tutustui sukupuuton uhkaamiin alkuperäiskansoihin, otti heistä kipsimuotteja ja valoi ne pronssiin patsaiksi. 40 vuoden työ eli 252 ihmisen kokoista patsasta ovat esillä ympäri maailmaa. Innostuin patsaista. Niissä on historiaa mutta myös taiteilijan käden jälki. Teen itsekin keramiikasta naamiaita."

☞ *Felipe Letterstenin teoksia* youtubeissa: <http://youtu.be/BxP67ci7QvQ>.

☞ *Helinä Rautavaaran museo* Espoossa, www.helinamuseo.fi. Kulttuurikeskus Caisa Helsingissä, www.caisa.fi.

4 | RUOKAKULTTUURIN HELMI

"Aasiassa on maailman paras ruoka: vaihteleva, tuore ja herkullinen. Kävin työväenopiston kasvisruokakursseilla, joissa oli teemoja eri maanosien ruokien mukaan. Pitkien matkojeni jälkeen kutsuin kaverit katsomaan valokuvia ja syömään paikallista ruokaa.

Kuvien ja ruuan äärellä kulttuuri tuli eläväksi. Nykyään teen matkoistani valokuvakirjoja."

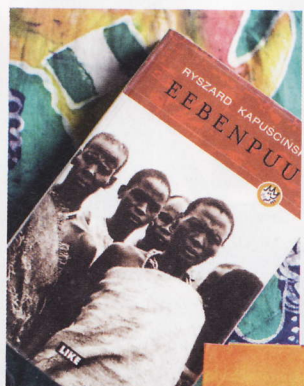
☞ *Ruokakursseja Vantaan aikuisopistossa* www.vantaanaikuisopisto.fi.

5 | PARASTA ON JUNAT

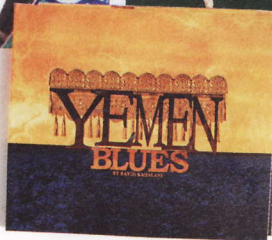
"Matkustaminen laajalla Venäjällä on hauskaa, koska aina voi olla menossa jonnekin. Venäläinen juna on mukava paikka katsoa maisemia, juoda teetä ja seurustella. Viime syksynä kävin Venäjällä Udmurtiassa Punatukkaisten festareilla. Tapasimme Buranovon baabushkat ja tutustuimme hääkulttuuriin. Minut puettiin kansallispukuun morsiameksi."

☞ *Persoonallisia matkoja Venäjälle*, www.niikonmatkat.fi.

Merjan kylpyhuoneen ikkunassa on lasityö.

Eebenpuu-kirja Tansaniasta ostetun tyynyliinan päällä.

Merja kuuntelee paljon maailmanmusiikkia. *Yemen Bluesin* levyn hän osti Helsingin Maailma kylässä -festareilta

